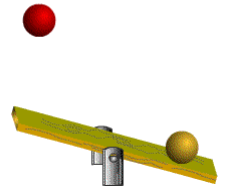

TRỰC HẠ ĐỒI TUYẾN YÊN

ThS. BS. Lê Quốc Tuấn

MỤC TIÊU HỌC TẬP

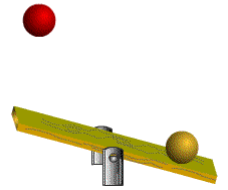

Sau khi học, sinh viên có thể:

- ❖ Mô tả được cấu tạo của vùng hạ đồi và tuyến yên.
- ❖ Mô tả được hệ mạch giữa hạ đồi và tuyến yên.
- ❖ Trình bày vai trò của các hormon tuyến yên.
- ❖ Trình bày được vai trò của các hormon hạ đồi.

NỘI DUNG

1

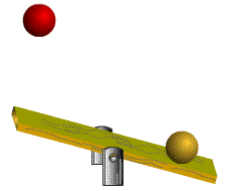
Cấu tạo của vùng tuyến yên, hạ đồi.

2

Vai trò của các hormon tuyến yên.

3

Vai trò của các neurohormon hạ đồi.

TRỤC HẠ ĐÒI - TUYẾN YÊN - TUYẾN NỘI TIẾT ĐÍCH

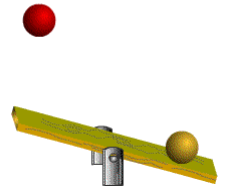

TRỤC HẠ ĐÒI - TUYẾN YÊN - TUYẾN ĐÍCH

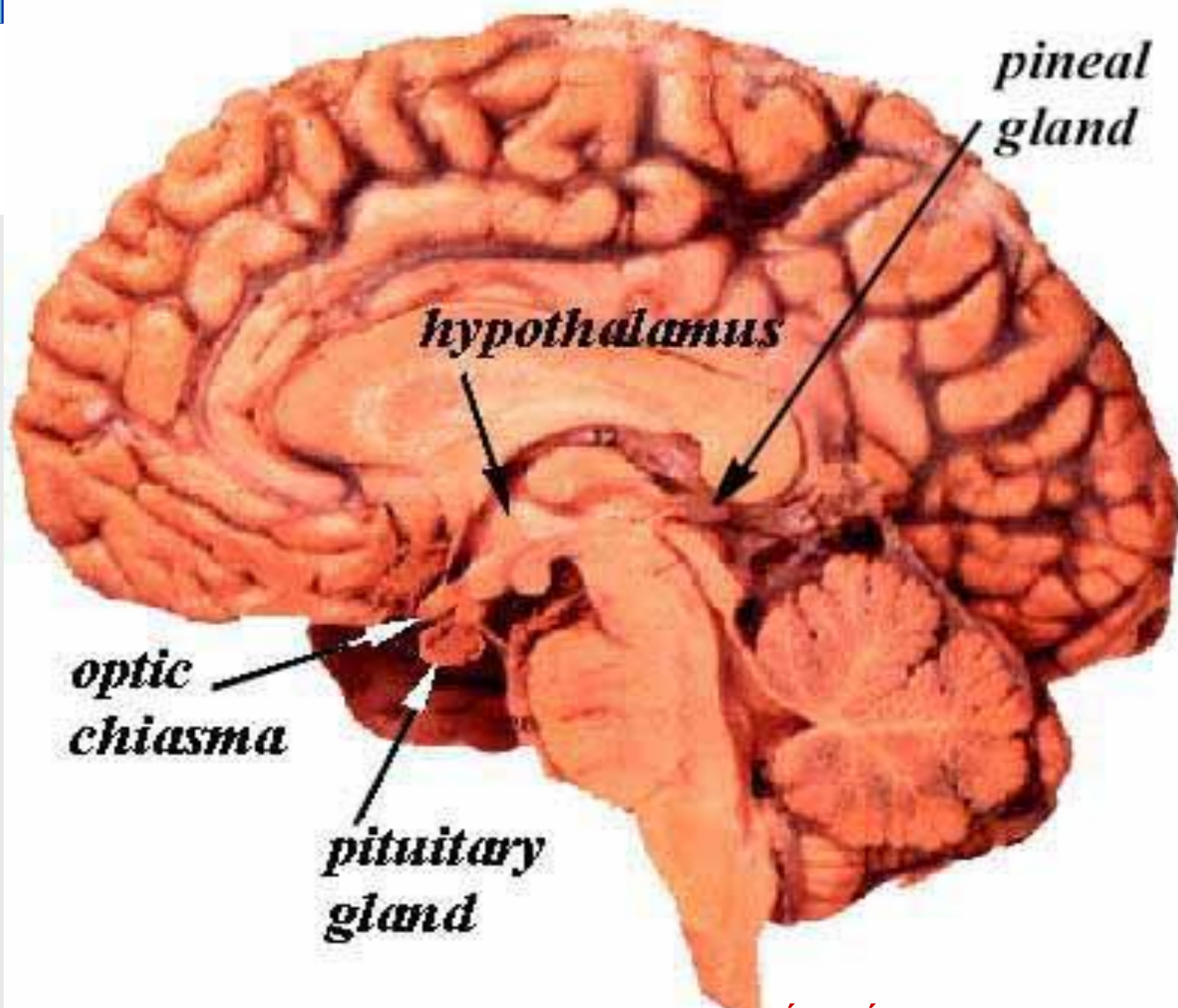
- ❖ Vùng hạ đồi tiết hormon điều khiển lên tuyến yên trước.
- ❖ Tuyến yên trước tiết hormon điều khiển lên các tuyến đích bên dưới (tuyến giáp, tuyến thượng thận, tuyến vú, tuyến sinh dục).
- ❖ Các tuyến đích điều hòa ngược lên vùng hạ đồi và tuyến yên trước.

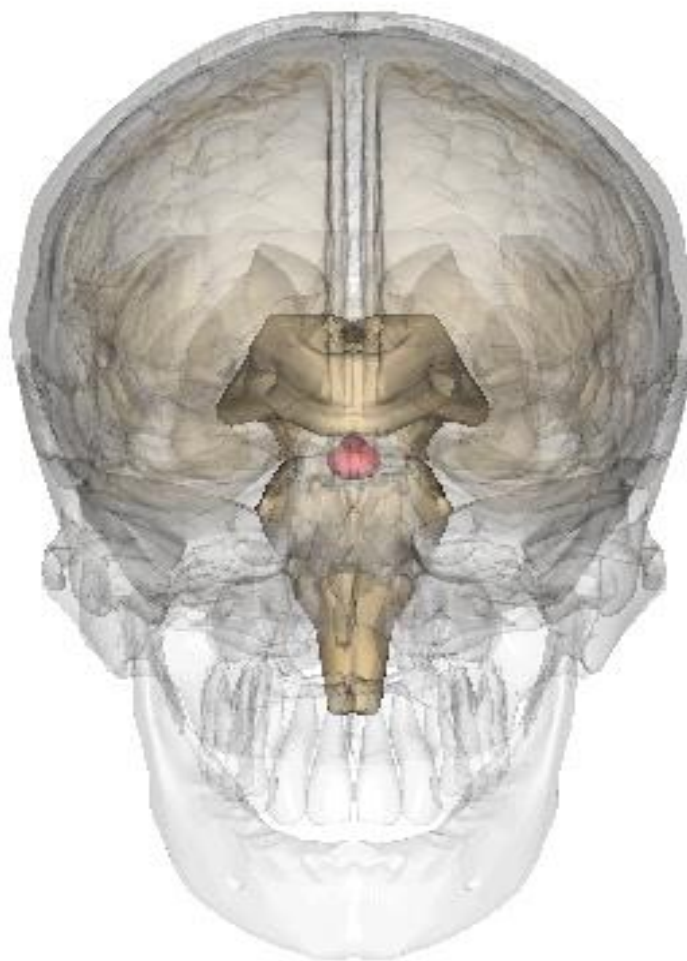

TUYẾN YÊN

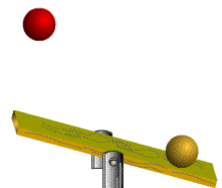
- ❖ Là một tuyến nhỏ, nằm trong hố yên ở nền sọ, liên hệ trực tiếp với vùng hạ đồi.
- ❖ Gồm 2 phần:
 - Tuyến yên trước (có bản chất là tế bào tuyến): tiết ra 6 loại hormon chính, kiểm soát chức năng các tuyến nội tiết đích và hoạt động chuyển hóa của toàn cơ thể.
 - Tuyến yên sau (có bản chất là các nơron): nơi dự trữ hormon do các nơron của vùng hạ đồi bài tiết.

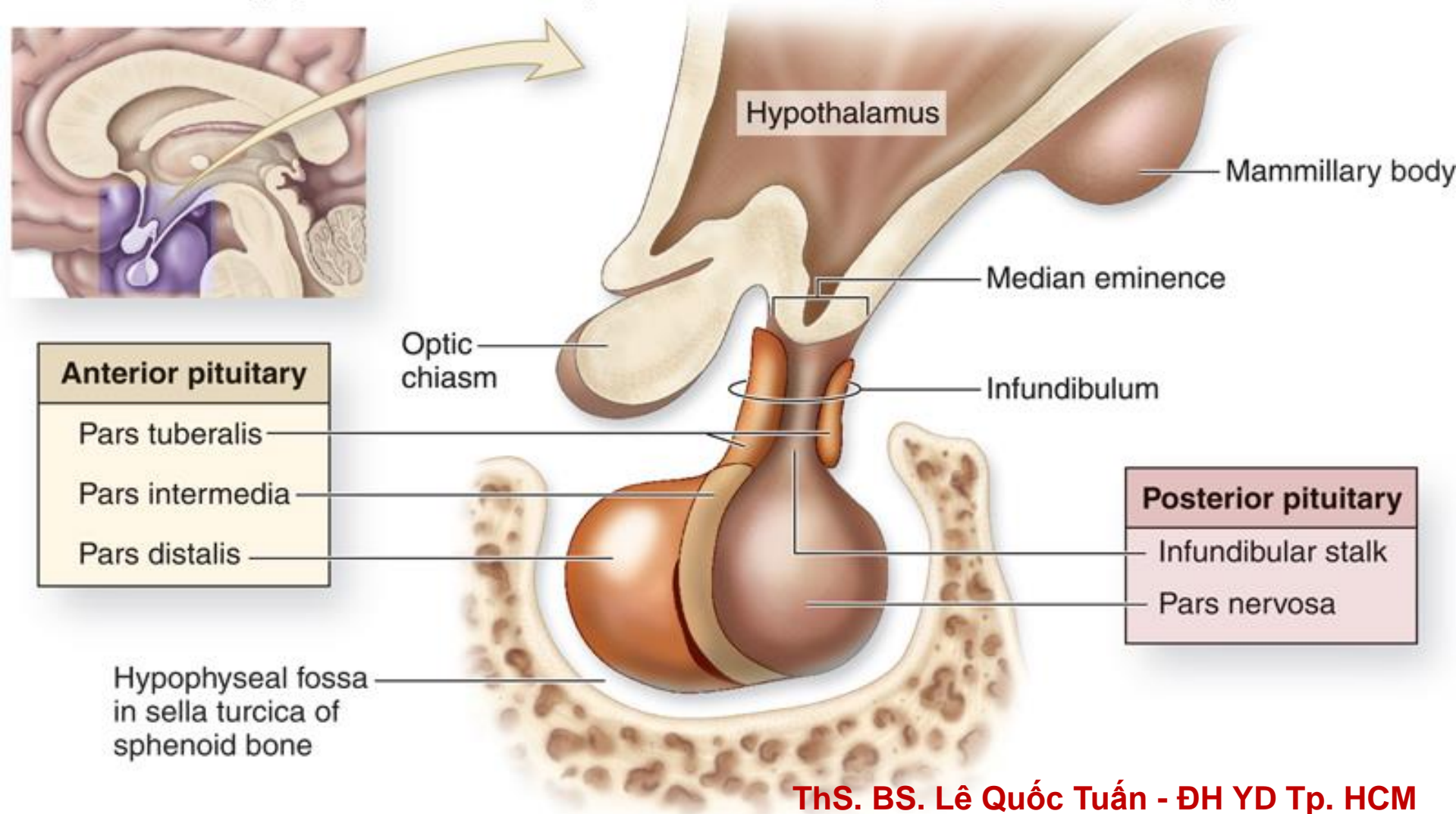

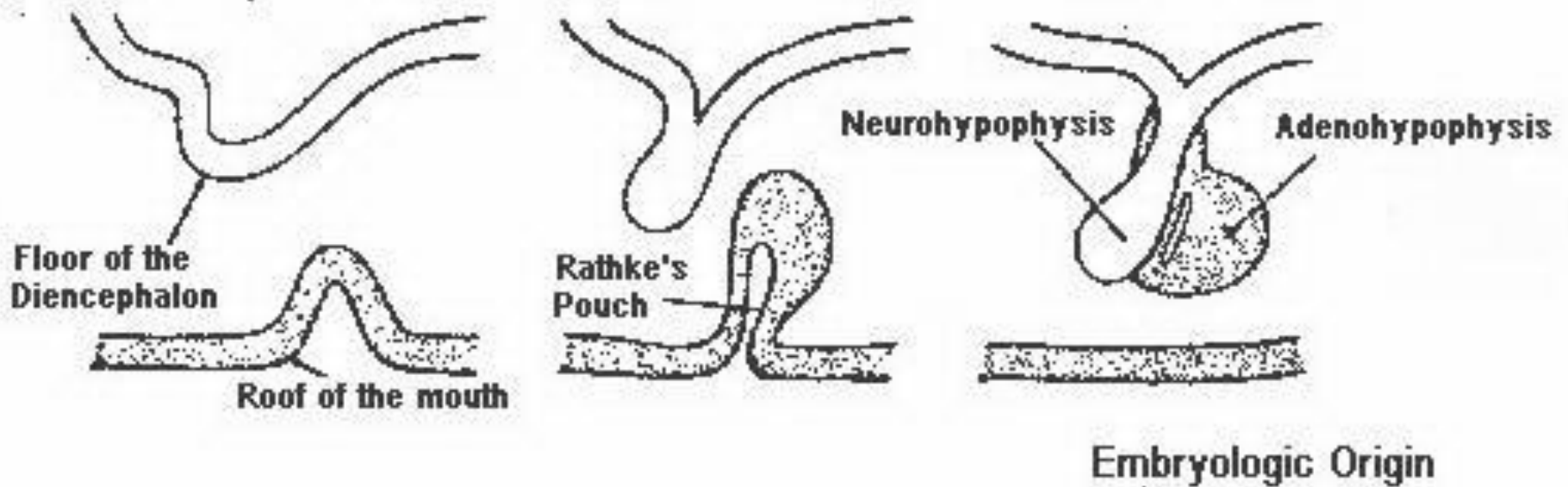
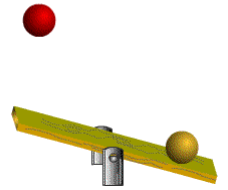
TUYẾN YÊN

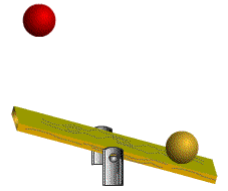

Copyright © The McGraw-Hill Companies, Inc. Permission required for reproduction or display.

PHÔI THAI HỌC TUYẾN YÊN

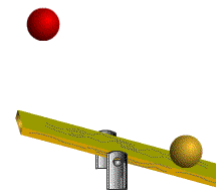

VAI TRÒ CỦA CÁC HORMON TỪ TUYẾN YÊN

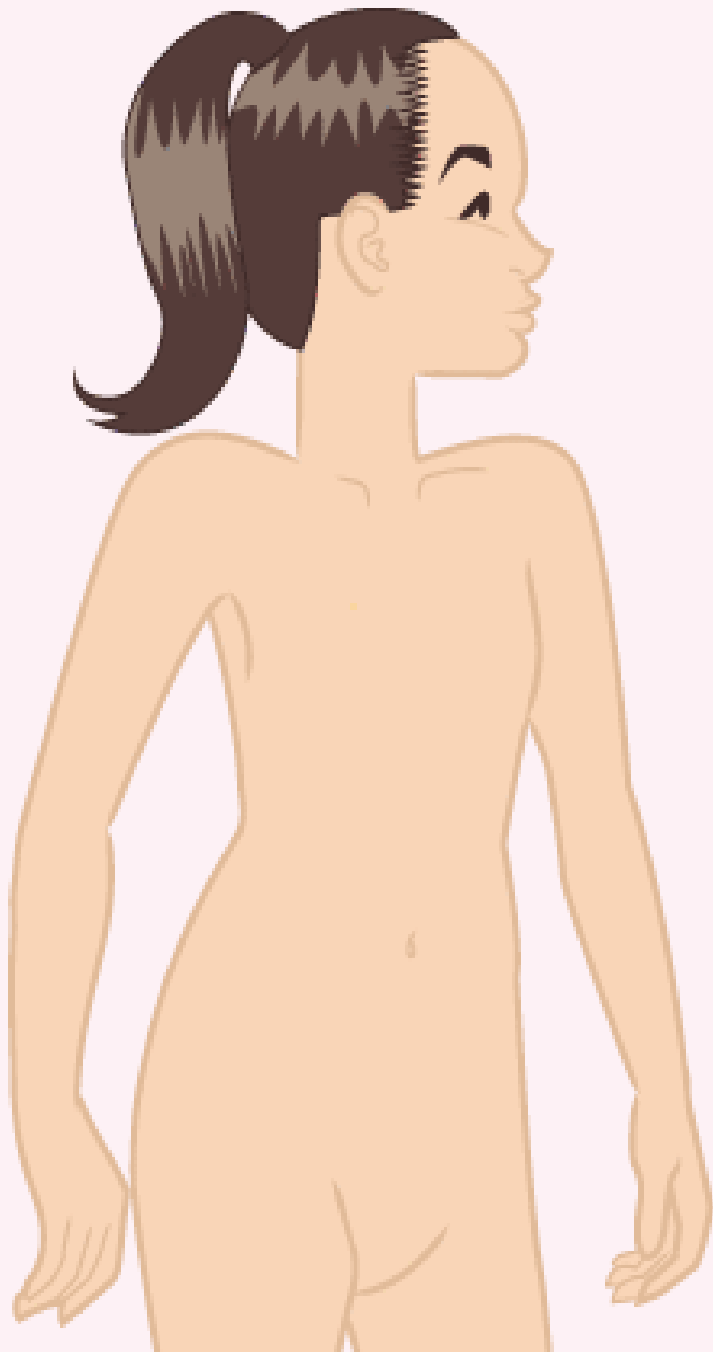

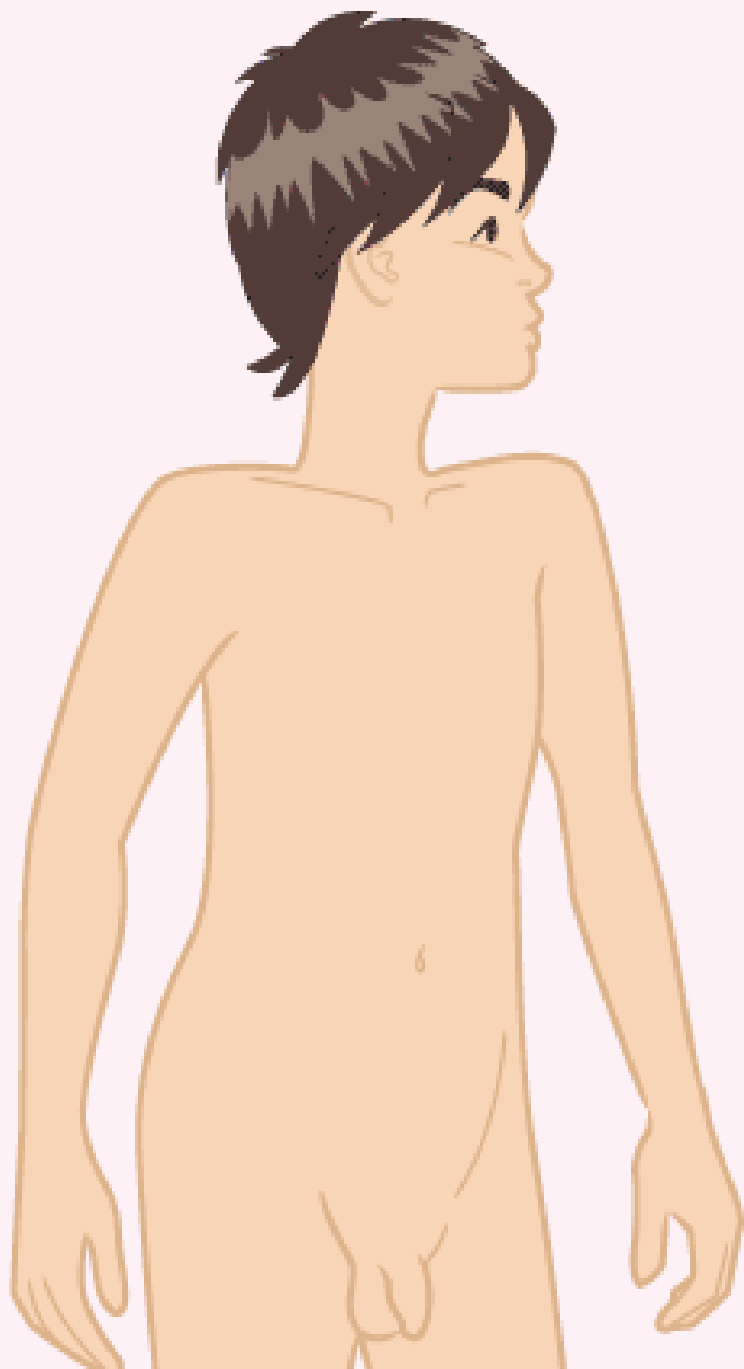
TUYẾN YÊN TRƯỚC

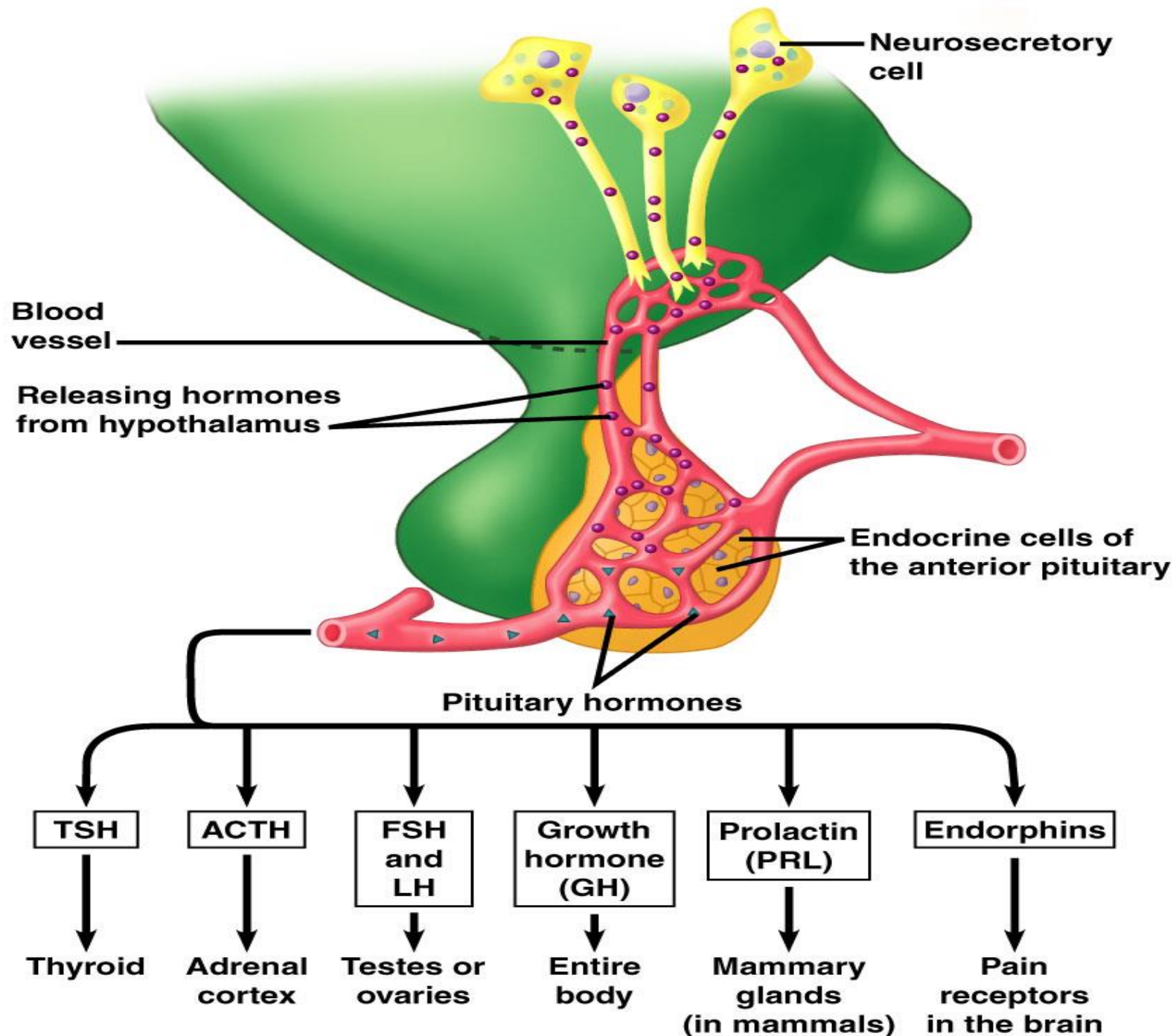

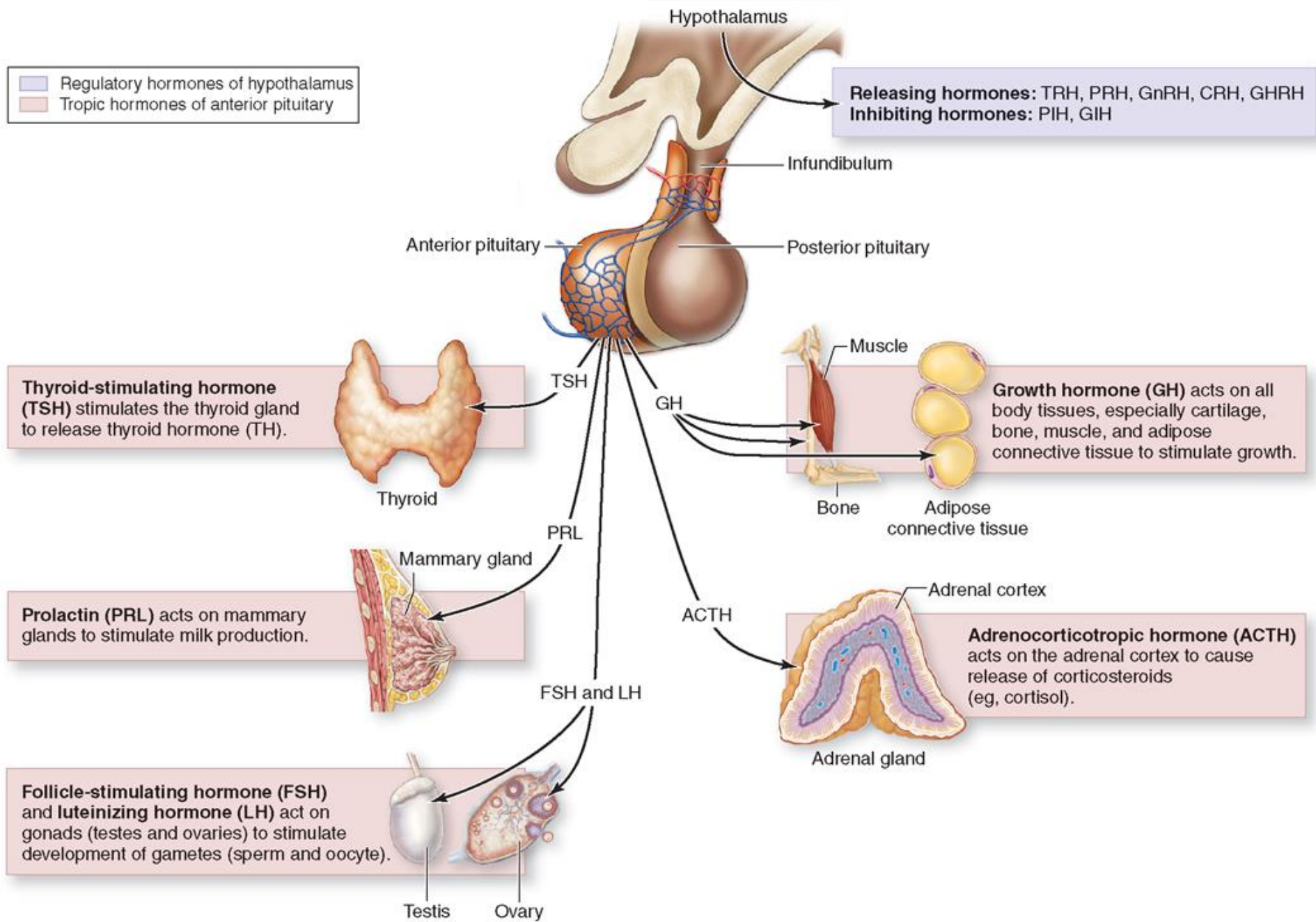
Tuyến yên trước tiết ra 6 loại hormon chính:

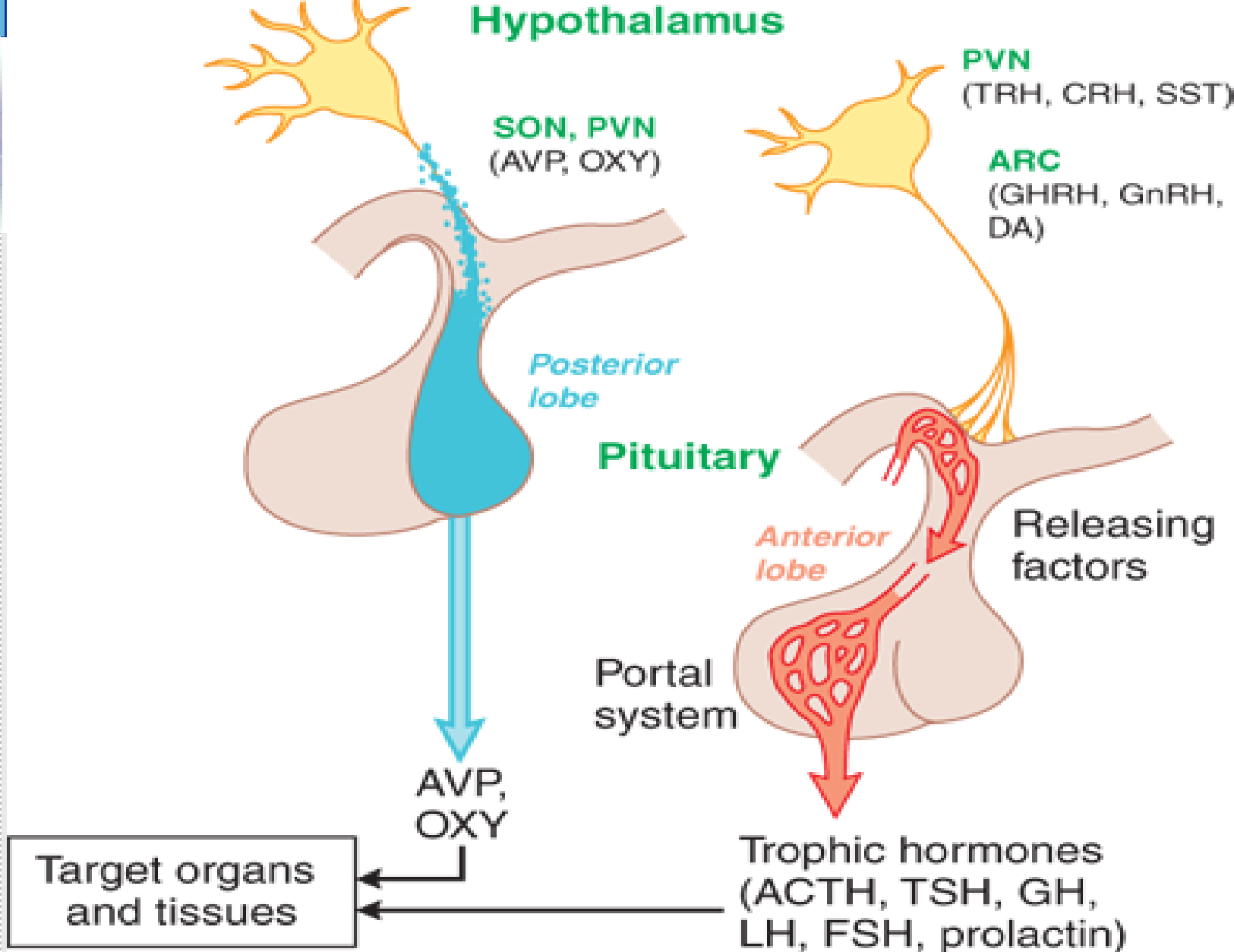
1. Hormon phát triển cơ thể **GH** (**G**rowth **H**ormon)
2. Hormon hướng vỏ thượng thận **ACTH**
(**A**drenoc**c**orticot**t**ropin **H**ormon)
3. Hormon kích thích tuyến giáp **TSH**
(**T**hyroid **S**timulating **H**ormon)
4. Hormon kích thích tuyến vú tiết sữa **Prolactin**
5. Hormon kích thích nang trứng **FSH**
(**F**ollicle **S**timulating **H**ormon)
6. Hormon tạo hoàng thể **LH** (**L**uteinizing **H**ormon)

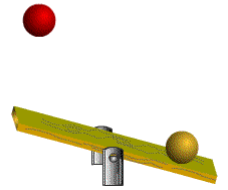

Source: Randa Hilal-Dandan, Laurence L. Brunton: Goodman and Gilman's Manual of Pharmacology and Therapeutics, 2nd Edition, www.accesspharmacy.com
Copyright © McGraw-Hill Education. All rights reserved.

TUYẾN YÊN SAU

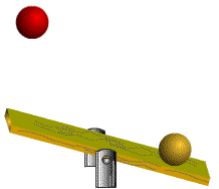
Tuyến yên sau dự trữ 2 loại hormon:

1. Hormon chống bài niệu **ADH**
(**A**ntidiuretic **H**ormon)

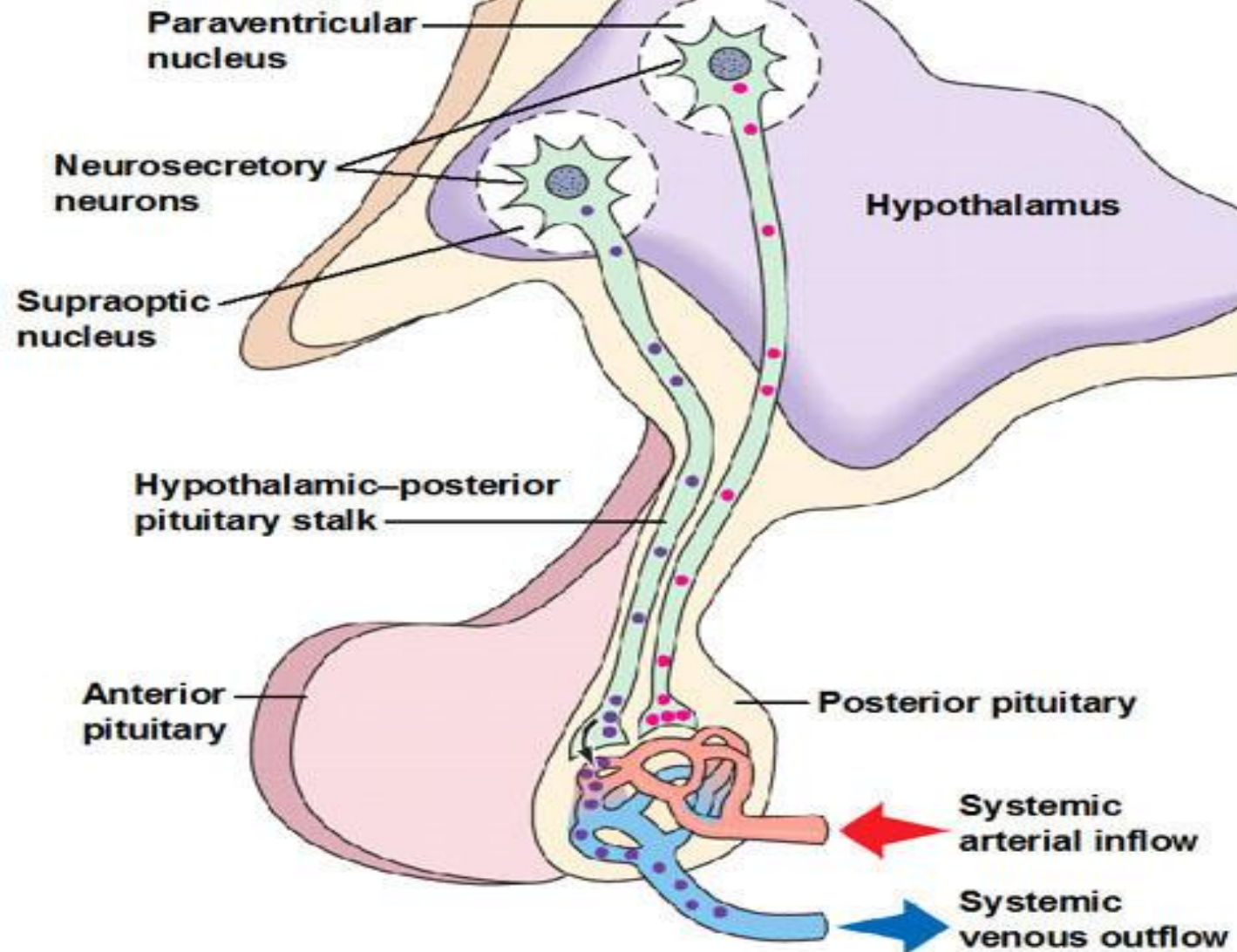
2. Hormon **Oxytocin**: cơ cơ trơn tử cung (gây chuyển dạ và phòng ngừa băng huyết sau sinh); cơ cơ trơn tuyến vú (phóng thích sữa theo ống dẫn sữa ra ngoài).

TUYẾN YÊN SAU

© Brooks/Cole - Thomson Learning

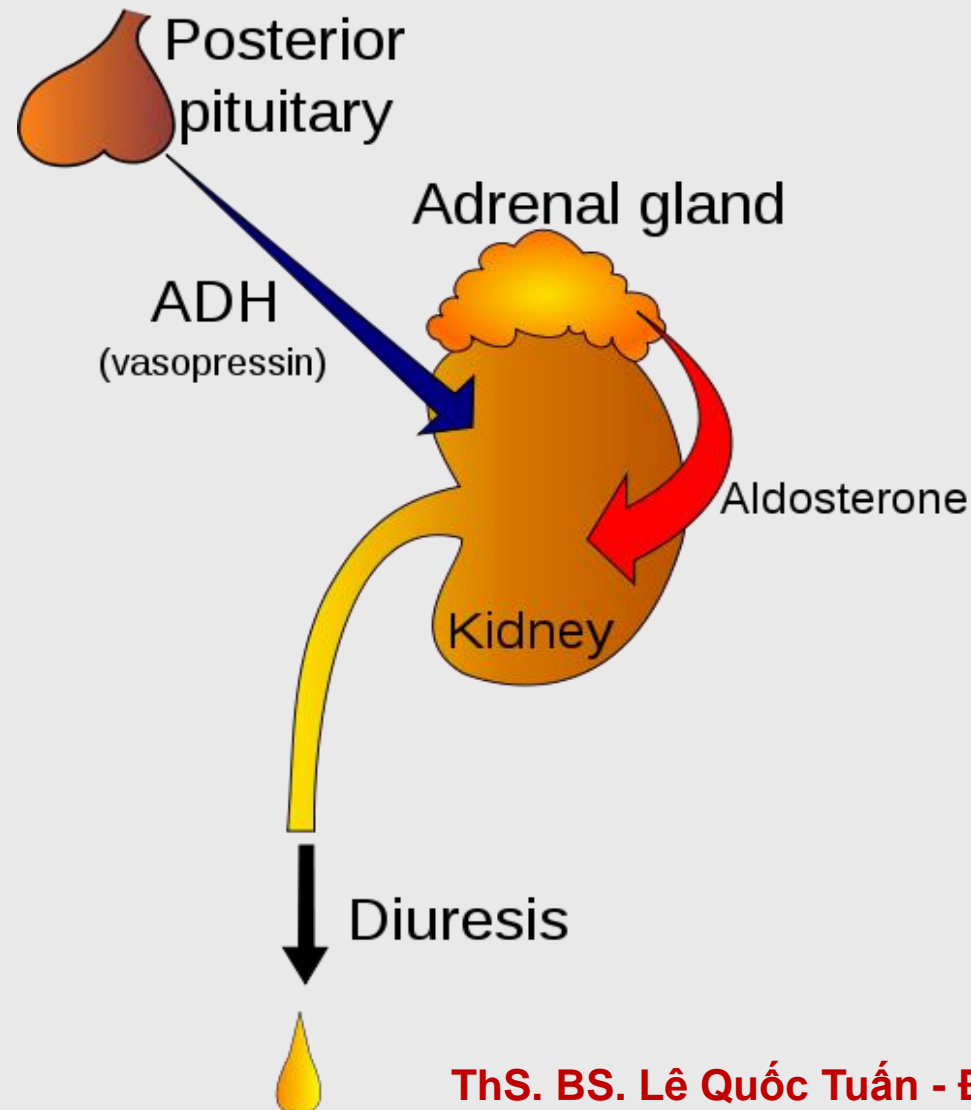
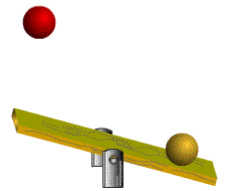

● = Vasopressin (ADH)

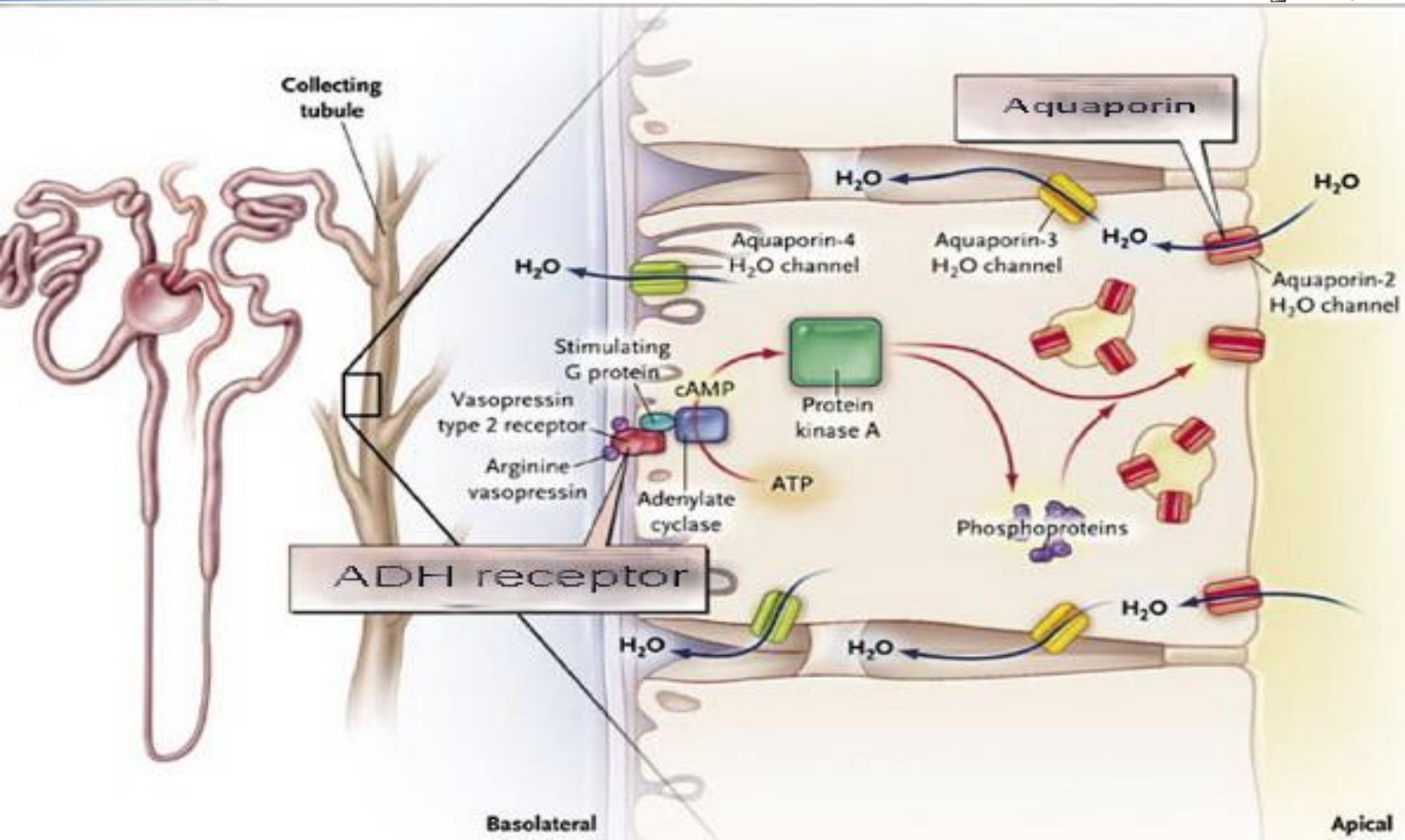
● = Oxytocin

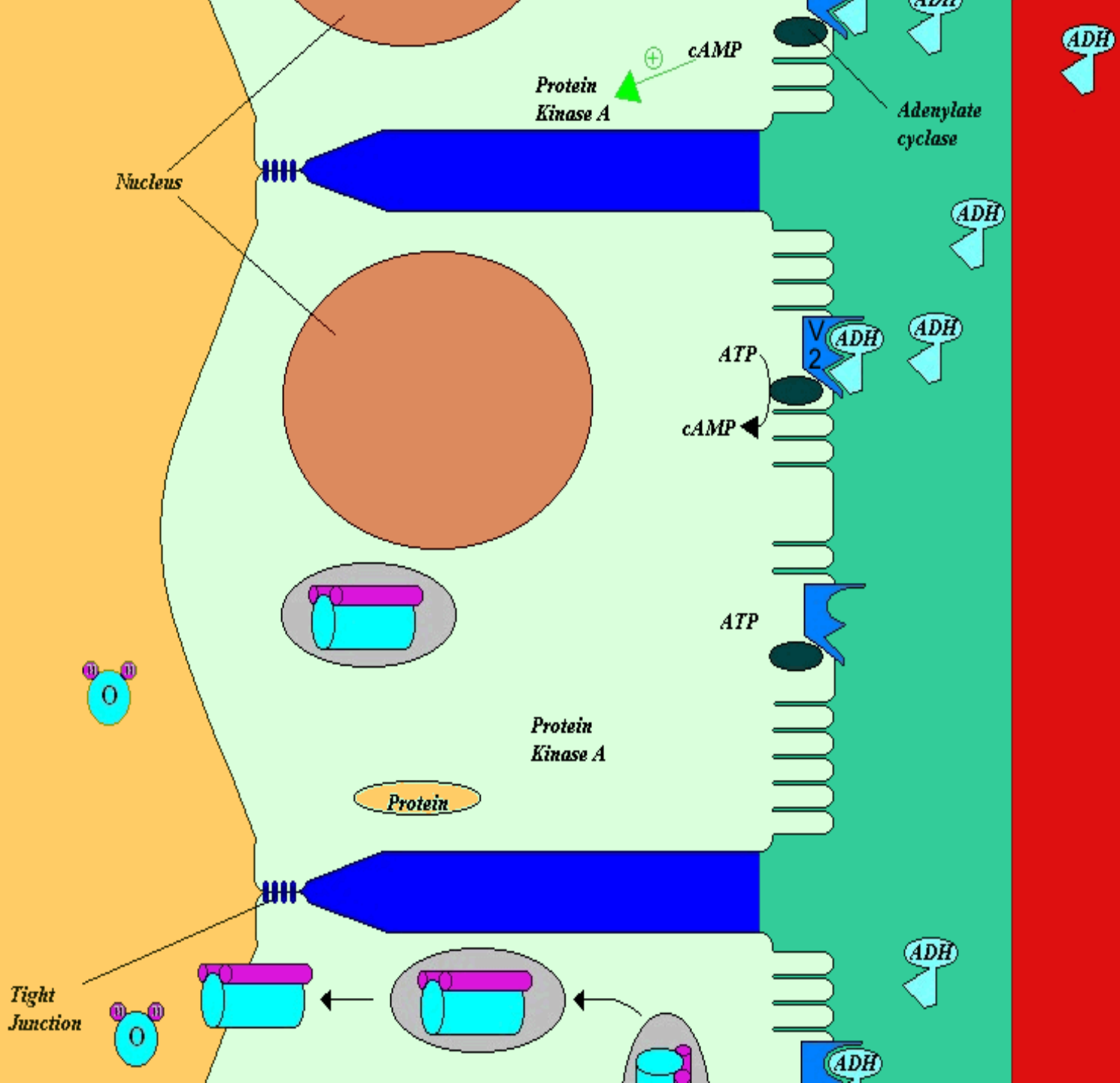

HORMON ADH (Arginine Vasopressin)

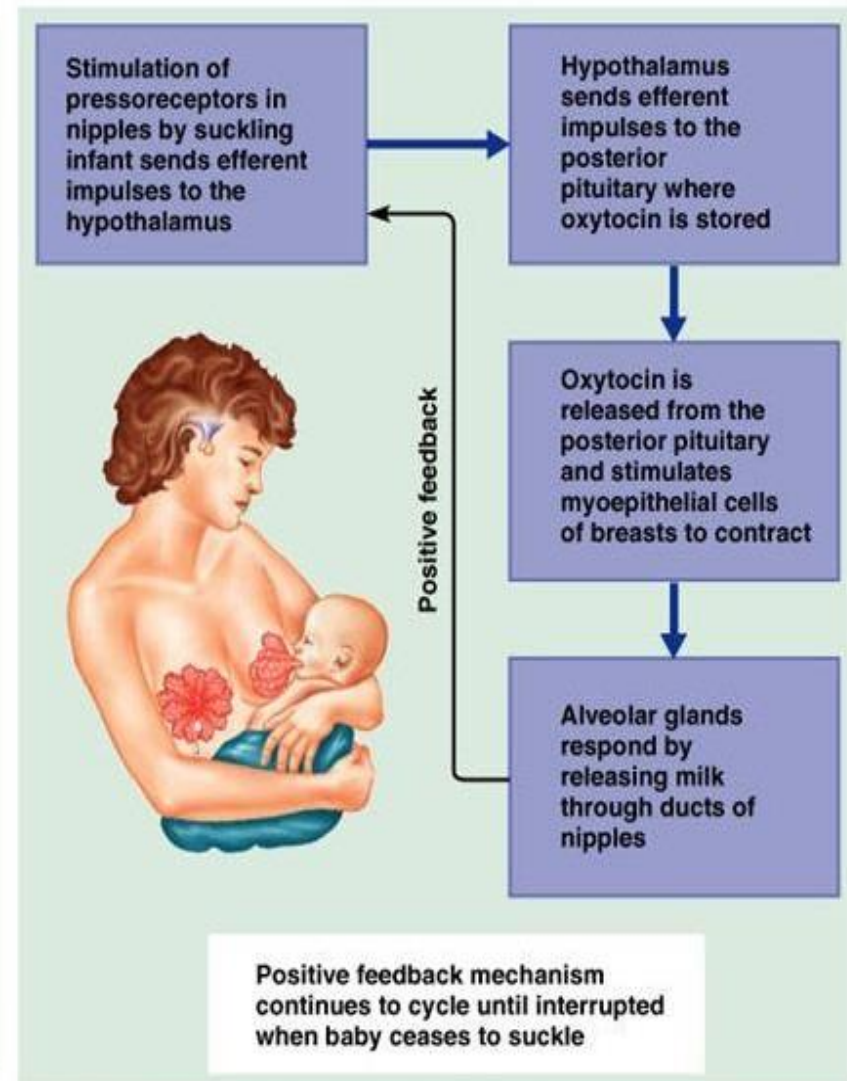
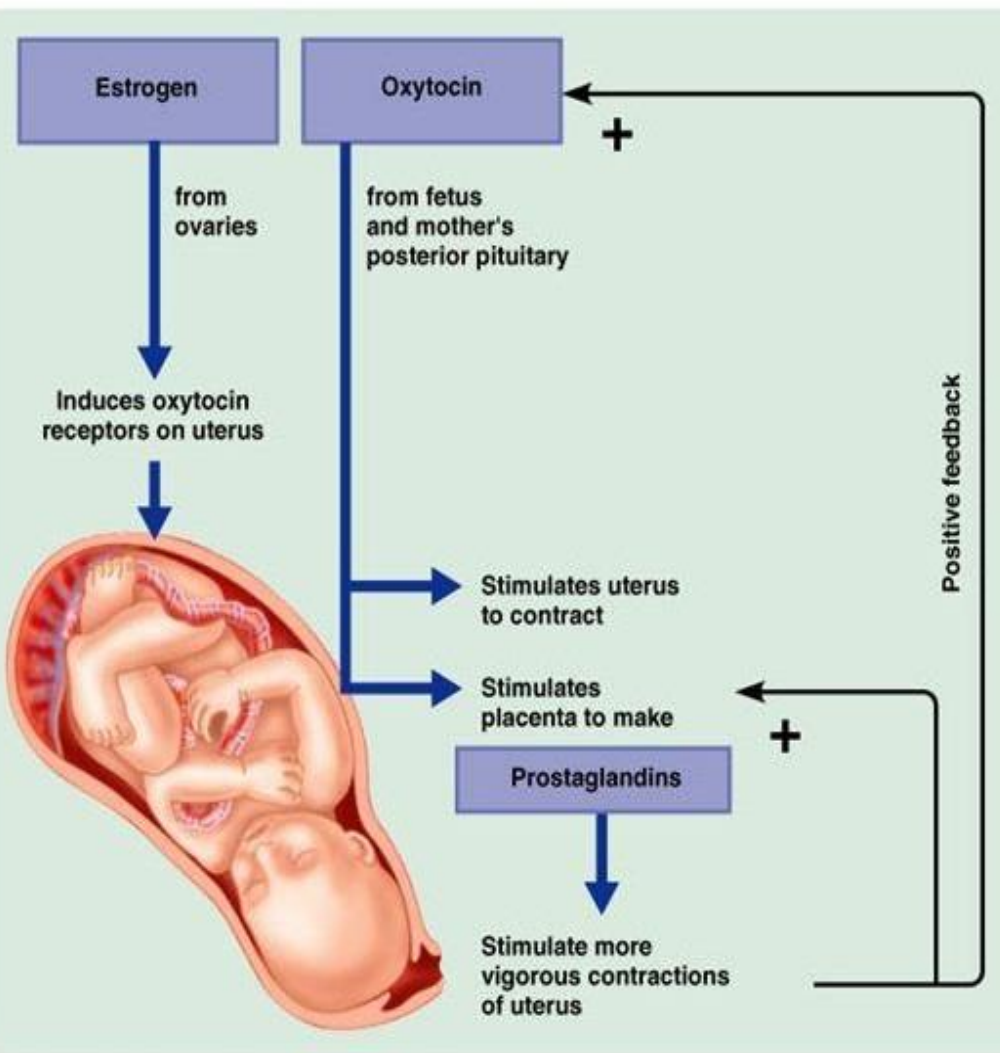
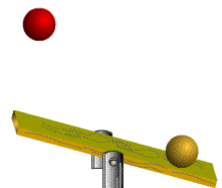
HORMON ADH (Arginine Vasopressin)

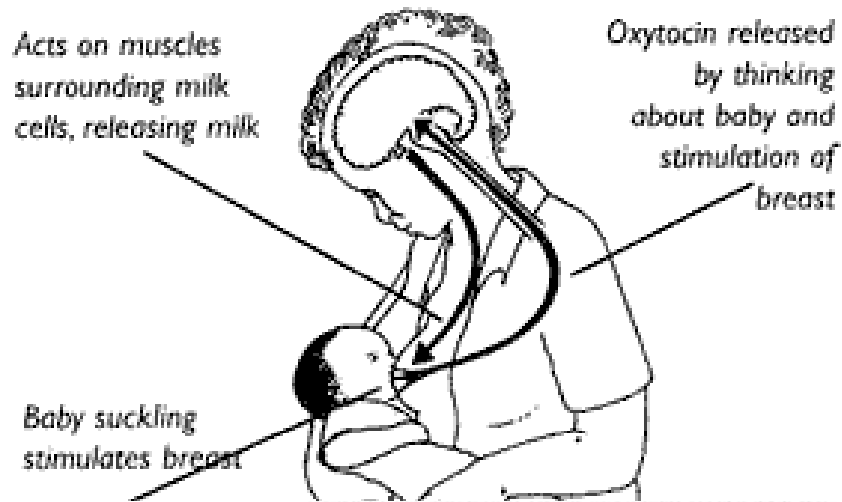

HORMON OXYTOCIN

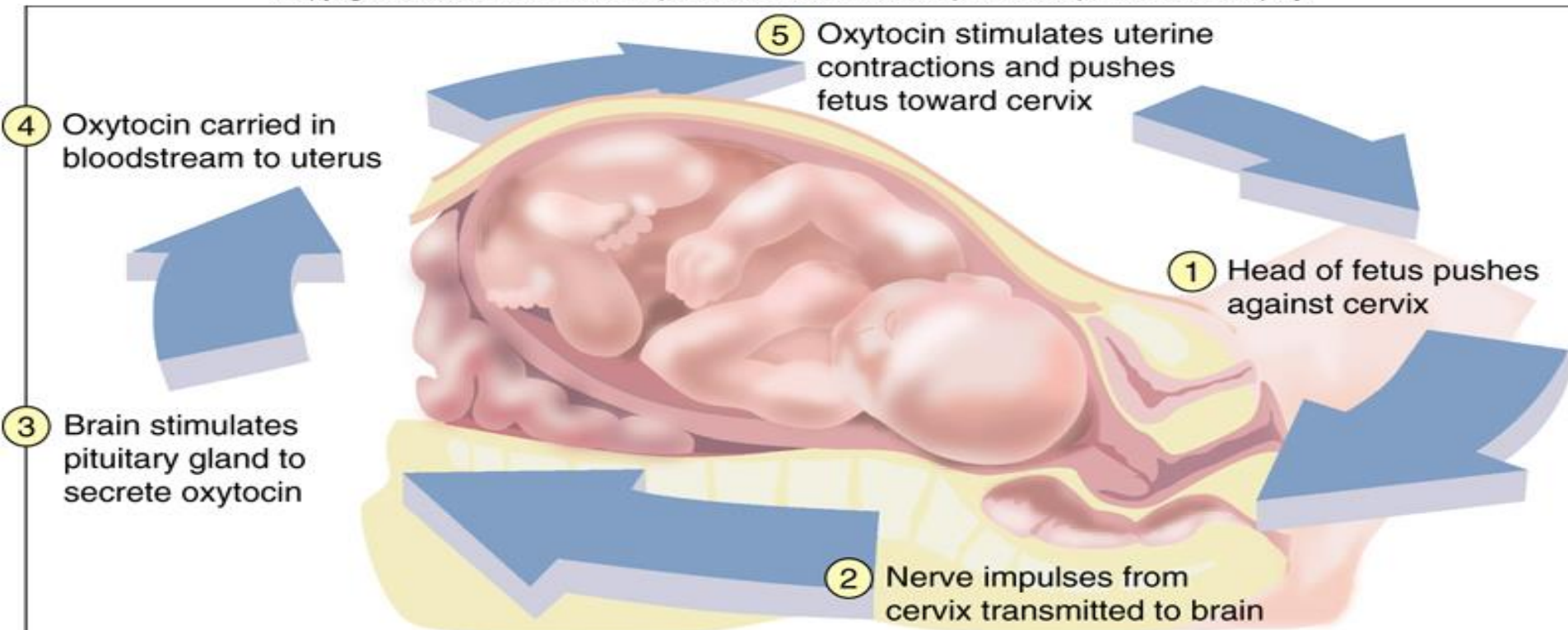

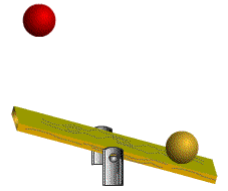
Oxytocin - delivers milk

Copyright © The McGraw-Hill Companies, Inc. Permission required for reproduction or display.

HORMON OXYTOCIN

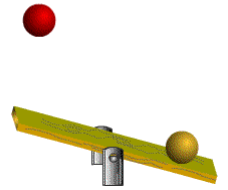

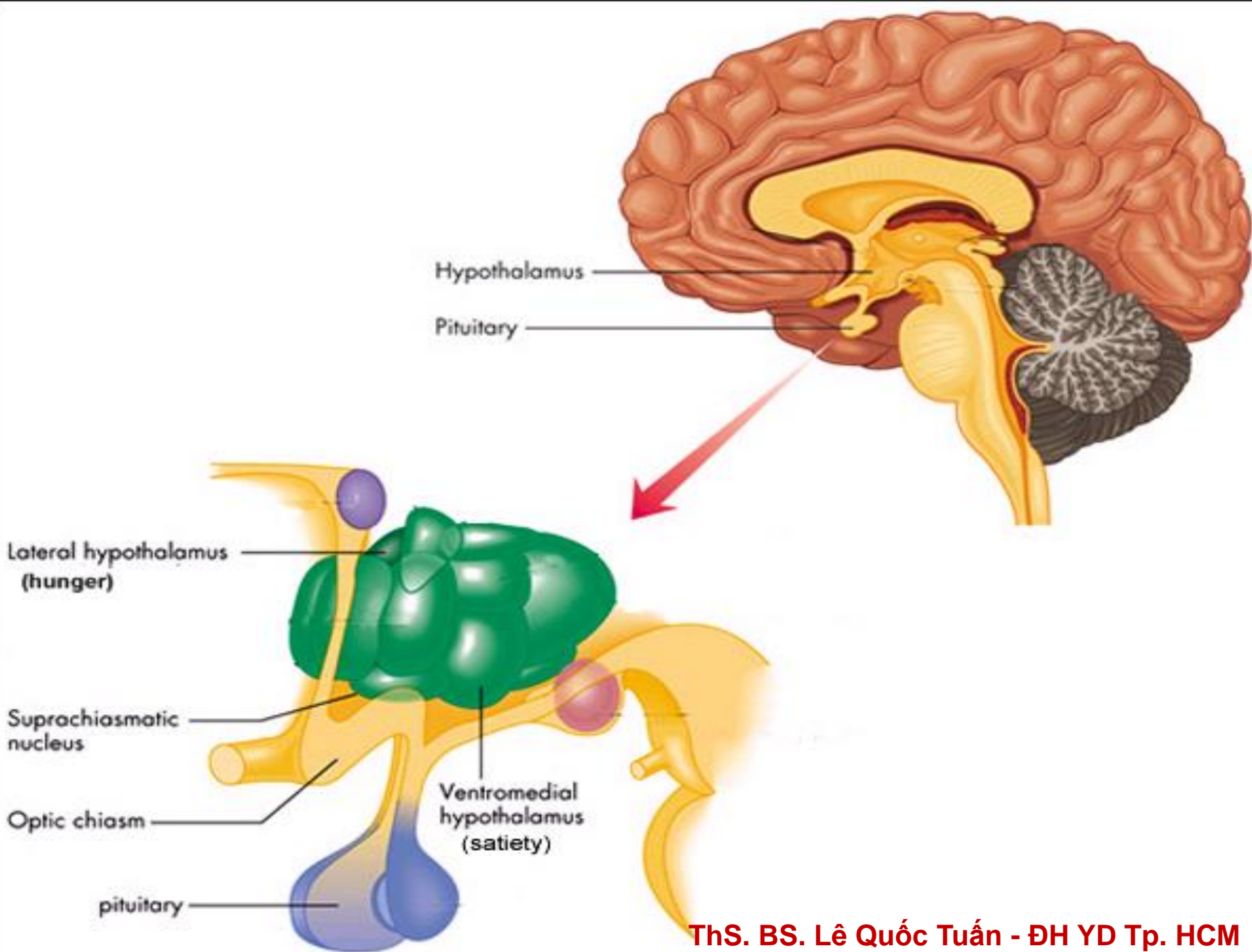
VAI TRÒ CỦA CÁC HORMON TỪ VÙNG HẠ ĐỒI

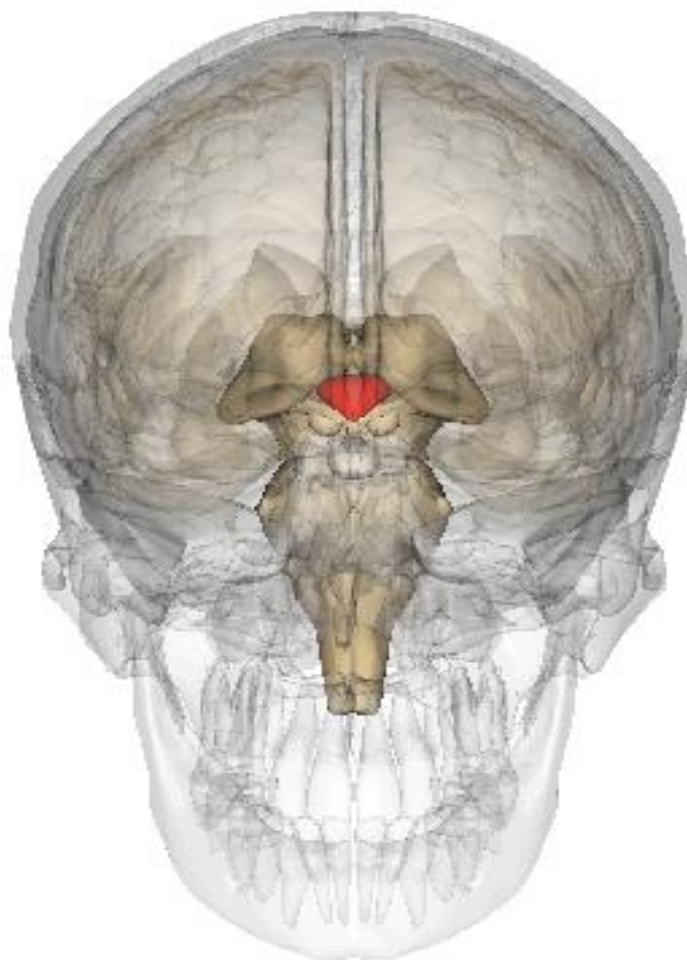

VÙNG HẠ ĐỒI

- ❖ Những nơron của vùng hạ đồi bài tiết các hormon có chức năng kiểm soát sự hoạt động của tuyến yên trước.
- ❖ Chức năng kiểm soát này được thực hiện thông qua hệ mạch cửa vùng hạ đồi - tuyến yên.

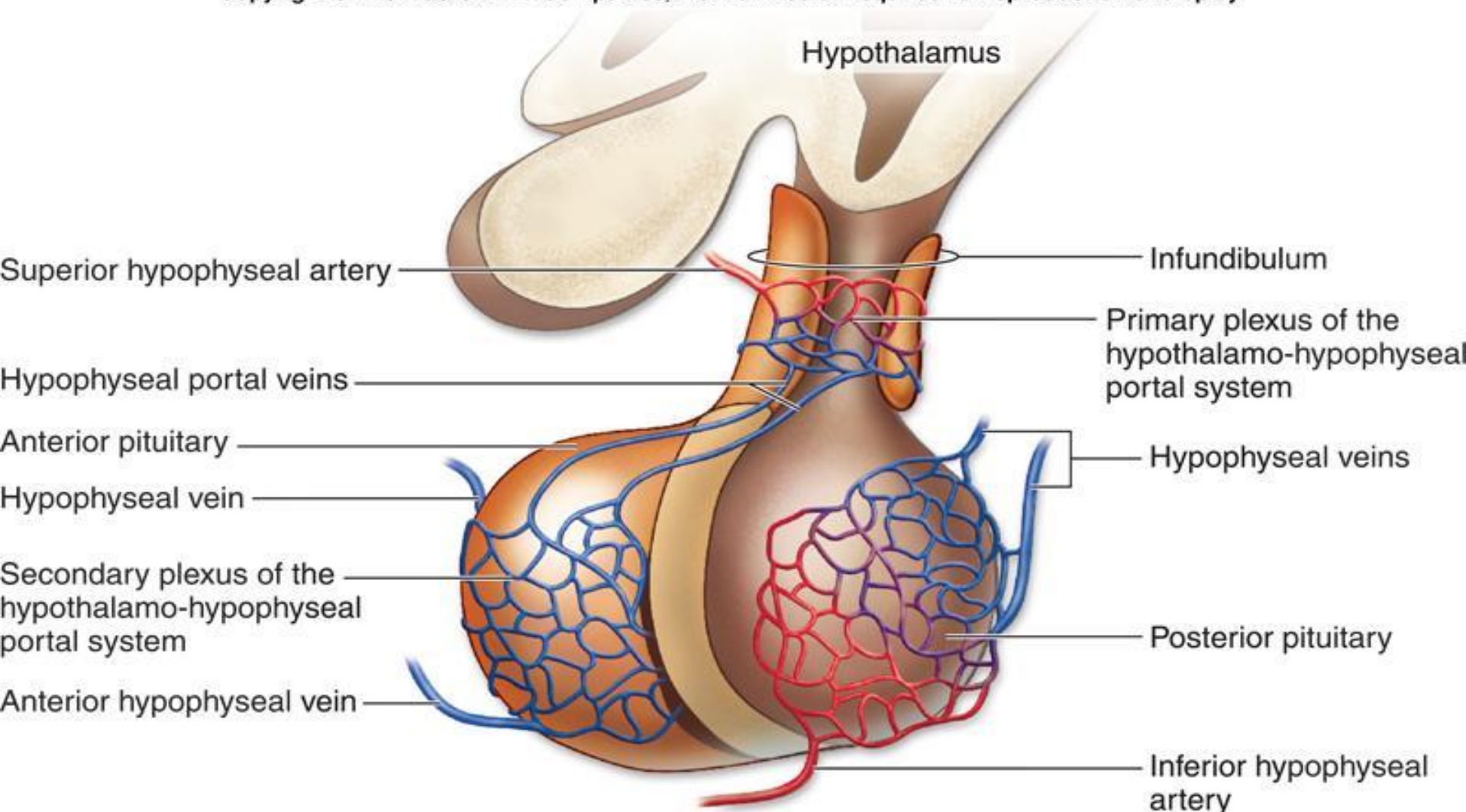

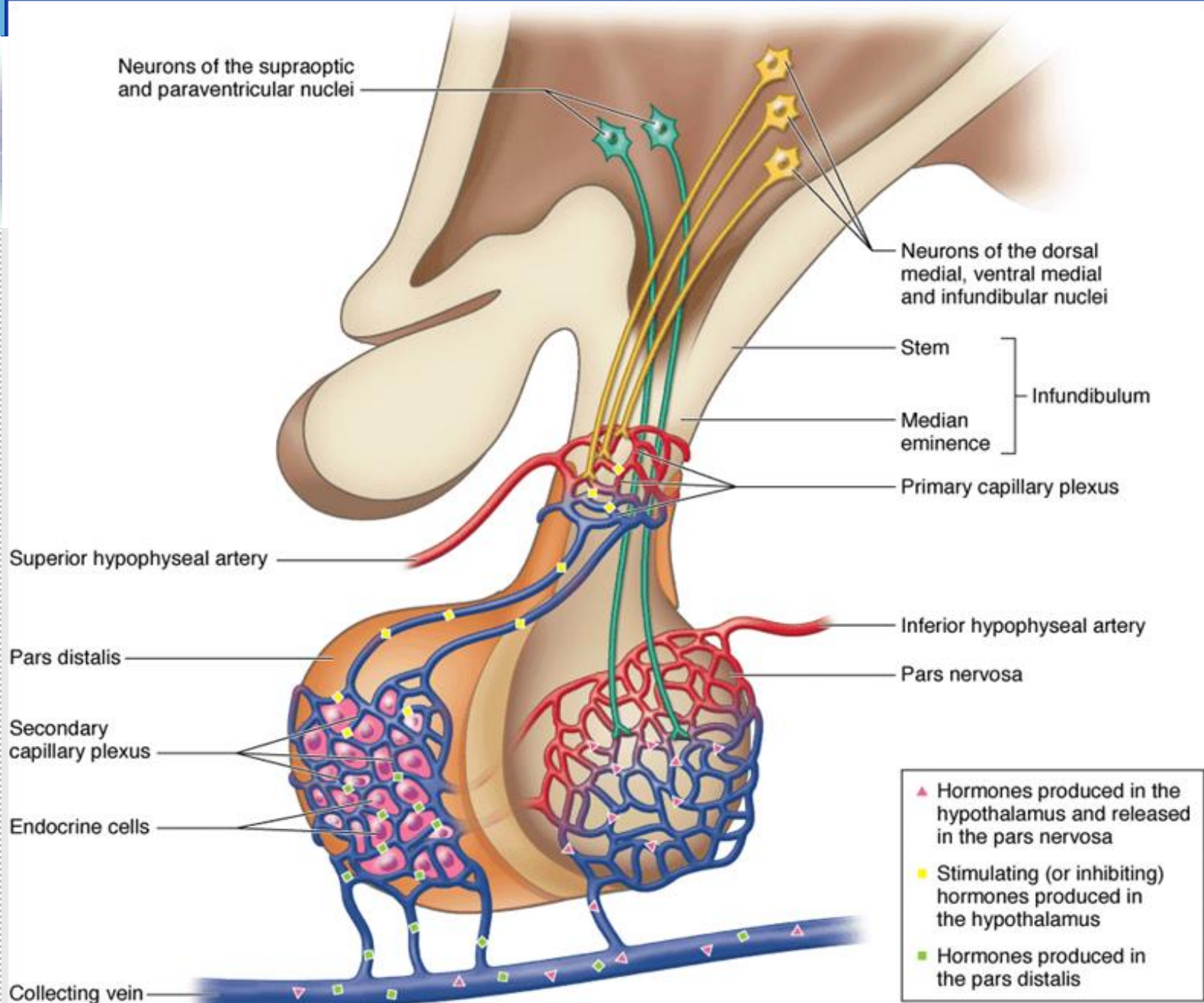

HỆ MẠCH CỦA HẠ ĐỒI - TUYẾN YÊN

Copyright © The McGraw-Hill Companies, Inc. Permission required for reproduction or display.

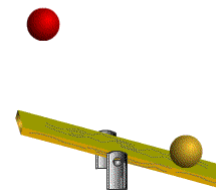

(a) Hypothalamo-hypophyseal portal system

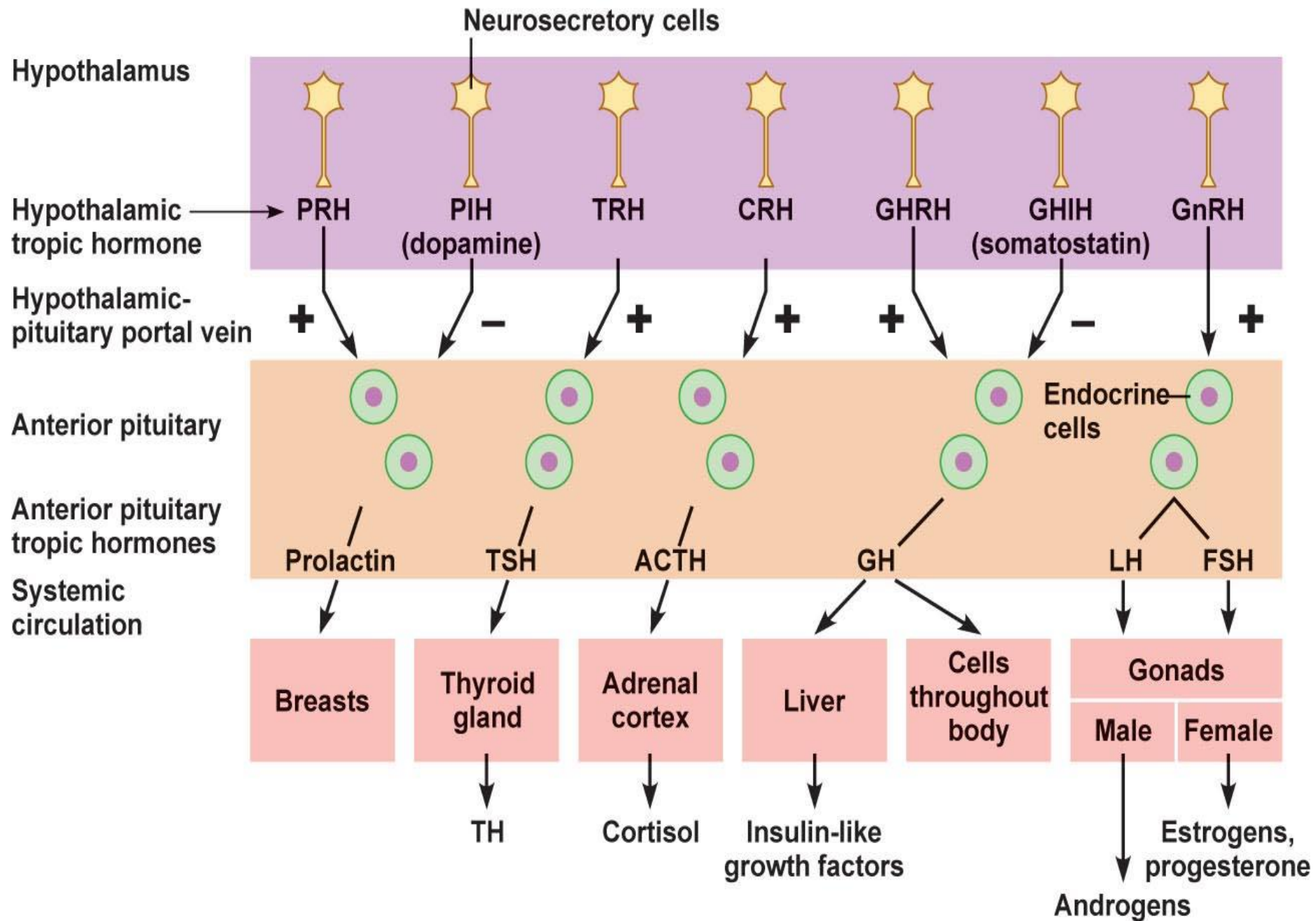

CÁC HORMON VÙNG HẠ ĐỒI

Các hormon chính của vùng hạ đồi:

1. **TRH**: kích thích giải phóng hormon TSH
2. **CRH**: kích thích giải phóng hormon ACTH
3. **GHRH**: kích thích giải phóng hormon GH
4. **GHIH**: ức chế giải phóng hormon GH
5. **GnRH**: kích thích giải phóng cặp hormon hướng sinh dục FSH và LH
6. **PIH**: ức chế giải phóng hormon Prolactin
7. **PRH**: kích thích giải phóng Prolactin

Hippocampus

Higher brain centres

GR

MR

PVN

CRH mRNA
AVP mRNA

CRH
AVP

CRH-R

AVP-R

Anterior
pituitary

POMC mRNA

POMC

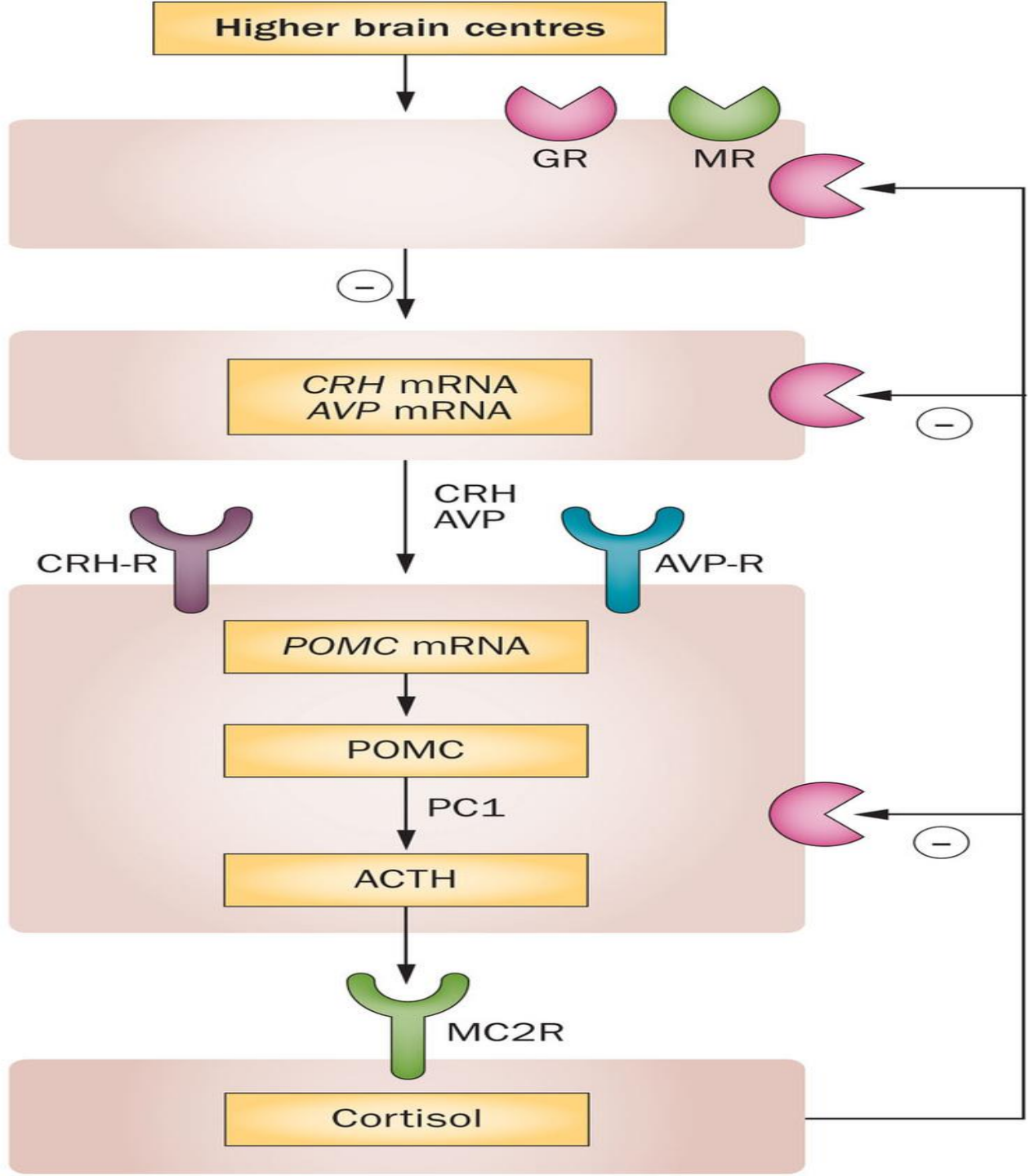
PC1

ACTH

MC2R

Adrenal
cortex

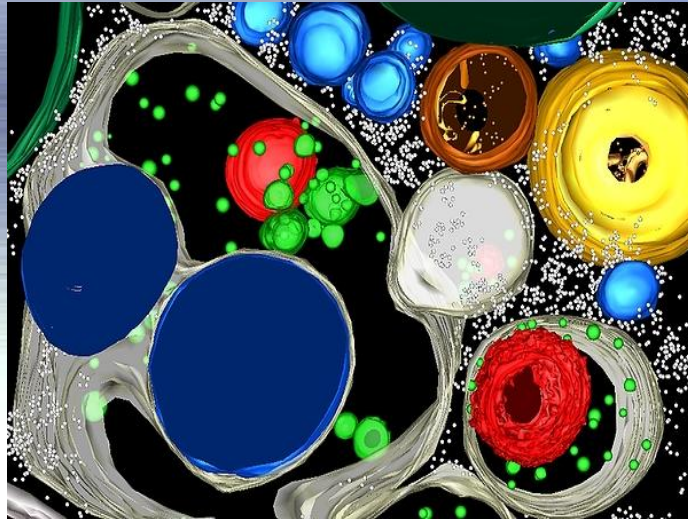
Cortisol

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- ❖ Sinh lý học Y Khoa 2016, Đại học Y Dược Tp.HCM.
- ❖ Ganong William F. Review of Medical Physiology, 18th ed., 2012.
- ❖ Guyton Arthur C., Hall John E. Textbook of Medical Physiology, 11th ed., 2006.
- ❖ Medical Physiology - Principles for Clinical Medicine, 4th ed., 2013.

CẢM ƠN SỰ CHÚ Ý LẮNG NGHE!